

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Heleny Karetové a soudců JUDr. Ivana Kratochvíla a JUDr. Jany Jirmářové v exekuční věci oprávněné:

A. Č., nar. xxx
bytem Xxx, Xxx
zastoupena advokátem Mgr. Michalem Mazlem
sídlem Vinohradská 938/37, 120 00 Praha 2

proti

povinnému: **D. B.**, nar. xxx
bytem Xxx, Xxx
t.č. Xxx, Xxx

za účasti bývalé manželky povinného **S. B.**, nar. xxx
bytem Xxx, Xxx
zastoupená advokátem Mgr. Václavem Růžičkou
sídlem Svobodova 136, 128 00 Praha 2

pro částku 380 000 Kč s příslušenstvím

k odvolání oprávněné a bývalé manželky povinného proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 29. srpna 2019, č.j. 68 EXE 909/2017 – 403

takto:

- I. Usnesení soudu I. stupně se ve výroku I. **p o t v r z u j e**, ve výroku II. se **m ě n í** jen tak, že se povinnost k náhradě nákladů státu ukládá oprávněné, jinak se **p o t v r z u j e**, ve výroku III. se **m ě n í** tak, že oprávněná, povinný a bývalá manželka povinného nemají vůči sobě navzájem právo na náhradu nákladů řízení o částečném zastavení exekuce před soudem I. stupně.
- II. Oprávněná je povinna zaplatit bývalé manželce povinného náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 6.304,10 Kč, do tří dnů od právní moci usnesení, k rukám jejího právního zástupce.
- III. Povinný a bývalá manželka povinného nemají vůči sobě navzájem právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Soud I. stupně shora označeným usnesením částečně zastavil exekuci co do jejího provedení postižením dvou účtů bývalé manželky povinného u Raiffeisenbank a.s., dle exekučního příkazu soudního exekutora ze dne 4.5.2017 č.j. 176 EX 00823/17 – 024 (výrok I.), rozhodl o povinnosti povinného zaplatit náklady svědečného České republice, do pokladny Obvodního soudu pro Prahu 4 (výrok II.) a povinnému uložil, aby bývalé manželce povinného zaplatil náhradu nákladů řízení ve výši 75.649,20 Kč (výrok III.).
2. Podle odůvodnění usnesení soudu I. stupně Obvodní soud pro Prahu 4 dne 17.3.2017, č.j. 68 EXE 909/2017 – 9 pověřil vedením exekuce na majetek povinného pro částku 380.000 Kč s příslušenstvím soudního exekutora JUDr. Josefa Lavičku, Exekutorský úřad

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

Cheb. Exekučním titulem bylo rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 17.10.2016, č.j. 7 C 21/2016 – 30. Bývalá manželka povinného podala návrh na částečné zastavení exekuce, kterému soudní exekutor nevyhověl, když oprávněná s návrhem nesouhlasila. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 12.1.2018, č.j. 68 EXE 909/2017 – 84, ve spojení s opravným usnesením téhož soudu ze dne 6.3.2018, č.j. 68 EXE 909/2017 – 99, byl návrh bývalé manželky povinného na částečné zastavení exekuce zamítnut. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 25.4.2018, č.j. 21 Co 142/2018 – 135 bylo usnesení soudu I. stupně zrušeno a věc byla vrácena tomuto soudu I. k dalšímu řízení s tím, aby provedl důkazy, které označila bývalá manželka povinného k prokázání svých tvrzení o tom, že exekuce je vedena na její oddělený majetek a dále, že je vedena v nepřiměřeném rozsahu. Teprve po zhodnocení řádně zjištěného skutkového stavu, ve smyslu § 262a o.s.ř., by měl soud I. stupně o návrhu bývalé manželky povinného rozhodnout.

3. Po provedeném doplnění dokazování soud I. stupně návrhu na částečné zastavení exekuce vyhověl, když vycházel ze skutečnosti, že dluh povinného, nepatří do společného jmění manželů, neboť vznikl, jak je patrné z exekučního titulu, v roce 2015. Povinný dluh nesplácel a písemně jej uznal co do důvodu i výše dne 5.1.2016. Dne 20.1.2016 pak uzavřel předmanželskou smlouvu formou notářského zápisu s bývalou manželkou, ve které se snoubenci dohodli na režimu odděleného jmění. Soud I. stupně považoval za prokázané tvrzení bývalé manželky povinného, že finanční prostředky na obou jejích účtech jsou jejími výlučnými prostředky, přičemž odkázal na příslušný nálezný Ústavního soudu sp.zn. I.ÚS 1587/17, ze dne 24.4.2019. Výrok o nákladech řízení byl odůvodněn § 89 zák. 120/2001 Sb. (exekuční řád, dále jen ex.ř.), přičemž soud I. stupně dospěl k závěru, že náklady v souvislosti s řízením o návrhu bývalé manželky povinného na zastavení exekuce zavinil povinný, který neuhrazením pohledávky zavedl příčinu k nařízení exekuce. O nákladech oprávněného rozhodne soudní exekutor v příkazu k úhradě nákladů exekuce, neboť exekuce tímto rozhodnutím nekončí.
4. Proti všem výrokům usnesení podala odvolání oprávněná z důvodu ust. § 205 odst.2, písm. c), e) a g) o.s.ř. Nesouhlasí se skutkovými závěry soudu I. stupně, že bývalá manželka povinného na svůj spořicí účet převedla pouze své výlučné prostředky pocházející z prodeje bytové jednotky a se závěry týkající se nakládání s vklady a převody z běžného účtu bývalé manželky a že třetím stranám byly zasílány shodně výlučné peněžní prostředky povinného, jako ty, které byly na běžný účet bývalé manželky vkládány, či posílány. Zpochybnila hotovostní a bezhotovostní vklady bývalé manželky povinného na její běžný účet. Namítla nekritickou akceptaci tvrzení svědků navržených bývalou manželkou povinného a závěr k postupu bývalé manželky a jejímu podílu na jednání povinného. Domnívá se, že se soud I. stupně nedostatečně věnoval její argumentaci, že nelze nálezný Ústavního soudu ze dne 24.4.2019, sp.zn. I.ÚS 1587/17 (dále jen Nález) na věc aplikovat. Jeho závěry následně rozebrala s tím, že věc nelze procesně posoudit dle § 262b odst.2 o.s.ř. Podle jejího názoru soud I. stupně nesprávně posoudil jednání bývalé manželky v období před a po uzavření manželství s povinným, z hlediska možného porušování dobrých mravů, které velmi pravděpodobně opakovaně porušovala. Navrhla, aby odvolací soud napadené usnesení změnil tak, že návrh na částečné zastavení exekuce zamítne, případně aby jej zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení. V doplnění svého odvolání oprávněná své závěry blíže rozvedla, opětovně zdůraznila, že na danou věc nelze Nález aplikovat a setrvala na svých procesních stanoviscích.
5. Proti výroku III. usnesení podala odvolání bývalá manželka povinného, protože se domnívá, že spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Domnívá se, že vzhledem k okolnostem případu, její náklady vznikly zejména z důvodu na straně oprávněné. Zdůraznila, že povinný s částečným zastavením exekuce souhlasil a její náklady vznikly pouze v souvislosti s procesní

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

aktivitou oprávněné. Navrhla, aby odvolací soud napadený výrok III. usnesení změnil tak, že je jí náklady řízení povinna uhradit oprávněná. K odvolání oprávněné uvedla, že je přesvědčena, že je nedůvodné a mělo by být zamítnuto. Polemizovala s jednotlivými námitkami oprávněné a uvedla, že je Nález pro předmětný spor přímo použitelný, neboť se řešila totožná záležitost a závěry soudu I. stupně zcela odpovídají předmětnému rozhodnutí. Navrhla, aby odvolací soud odvolání oprávněné zamítl a přiznal jí náhradu nákladů odvolacího řízení.

6. Oprávněná k odvolání bývalé manželky povinného uvedla, že skutečnost, že povinný s částečným zastavením exekuce souhlasil, nemůže mít žádnou relevanci pro rozhodnutí o tom, čím vinou byla exekuce částečně zastavena a z jakého důvodu. Oprávněné nelze přičítat k tíži, že hájí své oprávněné zájmy a vymáhá vykonatelný dluh povinného cestou exekučního řízení. Odkázala na judikaturu Ústavního soudu, kdy lze oprávněného zavázat k úhradě nákladů exekuce jen výjimečně. V řízení nelze uzavřít, že by oprávněná porušila požadavek náležité opatrnosti a uvážlivosti. Navrhla, aby odvolací soud odvolání bývalé manželky povinného nevyhověl a výrok III. usnesení podle § 219 o.s.ř. potvrdil.
7. Povinný k odvolání (doplnění odvolání) oprávněné uvedl, že prostředky na účtě od subjektů: Xxx spl. s r.o., I. M., T. R., Xxx s.r.o., P. J. a P. J., byly jeho výlučnými prostředky a ex manželka s nimi nakládala a zasílala dle jeho pokynů na úhradu jeho závazků. Hotovost byla vybírána na jeho pokyn ústně, pro jeho potřebu. Na účtech ex manželky nikdy neměl jakékoliv prostředky, které by náležely do společného jmění manželů. Kromě uvedených plateb neměl na účtu bývalé manželky své prostředky a nikdy její bankovní účty nevyužíval. Předmětné exekuční řízení je neoprávněně vedeno na její bankovní účet. Dluhy vůči oprávněné jsou výlučně spojeny s jeho osobou. Kontaktoval exekutora, složil jistinu 30.000 Kč a domáhal se splátkového kalendáře. Nikdo jej však již nekontaktoval. Další trvalé postihování účtu bývalé manželky je protiprávní, žádná částka, která by měla patřit oprávněné, nikdy neprošla přes bankovní účty ex manželky.
8. Odvolací soud přezkoumal podle § 212 a § 212a odst.6 o.s.ř. napadené usnesení, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 254 odst.8 o.s.ř.) a po té shledal odvolání oprávněné a bývalé manželky povinného důvodnými pouze z části. Soud I. stupně doplnil dokazování v intencích usnesení Městského soudu v Praze, sp.zn. 21 Co 142/2018 – 135 a správně aplikoval nálezy Ústavního soudu sp.zn. I.ÚS 1587/17, ze dne 24.4.2019, který je pro posouzení věci zcela příslušný.
9. Obecně je předmanželská smlouva dokument, který upravuje majetkové poměry manželů po svatbě a po jejím uzavření se jejich majetkový režim mění na režim smluvený. Je pravdou, že dosud není zcela judikatorně uzavřeno, zda předmanželská smlouva ochrání před exekucí, protože, je třeba každý případ posuzovat individuálně a citovaný Nález je vzhledem k dosavadní soudní praxi přelomový. Pokud v projednávané věci došlo k uzavření předmanželské smlouvy a po té k uzavření manželství povinného a bývalé manželky povinného dne 21.1.2016 (po datu 1.1.2014), je třeba posuzovat postižení majetku manžela povinného ve smyslu § 262b odst.1 o.s.ř., dle zák. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů (občanský zákoník, dále jen o.z.).
10. Podle § 710 o.z. součástí společného jmění jsou dluhy převzaté za trvání manželství, ledaže,
 - a) se týkají majetku, který náleží výhradně jednomu z manželů a to v rozsahu, který přesahuje zisk z tohoto majetku, nebo
 - b) je převzal jen jeden z manželů bez souhlasu druhého, aniž se přitom jednalo o obstarávání každodenních nebo běžných potřeb rodiny.

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

11. Podle § 262b odst.1 o.s.ř. je-li výkonem rozhodnutí postižen majetek ve společném jmění manželů nebo majetek manžela povinného ve větším rozsahu, než připouští zvláštní právní předpis nebo nelze-li ho výkonem rozhodnutí postihnout, může se manžel povinného domáhat v této části zastavení výkonu rozhodnutí. O tom musí být soudem poučen. Podle odst.2) téhož zákonného ustanovení výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného bude zastaven, nejsou-li na něm ani z části uloženy peněžní prostředky, které by jinak náležely do společného jmění manželů. Není-li prokázán opak, má se za to, že peněžní prostředky na účtu manžela povinného by náležely do společného jmění manželů.
12. Podle § 719 odst.2 o.z. smlouva o manželském majetkovém režimu se nesmí svým obsahem nebo účelem dotknout práv třetí osoby, ledaže by se smlouvou souhlasila; tato smlouva uzavřená bez souhlasu třetí osoby nemá vůči ní právní účinky.
13. Ústavní soud k těmto ustanovením v citovaném Nálezu přijal závěry, že třetí osoba (v projednávané věci oprávněná) v okamžiku uzavření předmanželské smlouvy mezi povinným a bývalou manželkou povinného neměla vůči bývalé manželce žádné hmotné subjektivní právo. Logickým výkladem je třeba dospět k závěru, že neměla-li oprávněná k bývalé manželce povinného žádné právo, nemohlo být uzavřením dohody toto právo ani negativně dotčeno. Ústavní soud vyjádřil souhlas s legitimním účelem novely o.s.ř., provedené zák. 139/2015 Sb., kterou bylo posílit ochranu třetích osob před účelovým jednáním manželů. Uvedl, že nelze však dovodit žádný racionální argument, proč by právě založení manželství mělo vést k možnosti třetí osoby, vést exekuci i na majetek manžela, nabytého před manželstvím. Smyslem § 719 odst.2 o.z. je zamezení krácení práva věřitele. Důvodová zpráva ani žádné z ustanovení občanského zákoníku o posílení práva věřitele na úkor manžela dlužníka nehovoří, nelze jej proto zakládat ani v posuzované věci. Dále Ústavní soud v Nálezu uvedl, že si snoubenci mohou ujednat manželský majetkový režim odlišný od zákonného režimu právě proto, aby uzavřením manželství nebylo jejich majetkové postavení ohroženo, a žádným způsobem nelze dovodit, že ochrana poskytovaná manželství by měla být menší, než ochrana poskytovaná rodinám neformálním. Nelze rovněž předpokládat protiprávní jednání manželů, namísto předpokladu jejich poctivosti.
14. Nelze proto souhlasit s argumentem oprávněné, proč by citované závěry Nálezu nebylo možné aplikovat i na projednávanou věc, která je skutkově téměř totožná. Pokud soud I. stupně uzavřel, že bývalá manželka povinného prokázala svá tvrzení o tom, že je exekuce vedena na její oddělený majetek, tj., že na obou předmětných účtech jsou pouze její výlučné prostředky, nikoliv prostředky spadající do SJM (v podrobnostech lze odkázat na odůvodnění usnesení soudu I. stupně), lze uzavřít, že dluh povinného, vzniklý v roce 2105, je pouze jeho výlučným dluhem, který uznal co do důvodu i výše dne 5.1.2016. Předmanželská smlouva byla uzavřena dle § 716 odst.1 o.z. formou veřejné listiny – notářského zápisu (§ 716 odst.2 o.z.) a to v režimu oddělených jmění (§ 717 o.z.) dne 20.1.2016. Tato smlouva nabyla účinnosti uzavřením manželství (§ 720 o.z.) a byla zapsána do veřejného seznamu (§ 721 o.z.) dne 2.2.2016. Snoubenci sjednali režim oddělených jmění již předmanželskou smlouvou a ke vzniku společného jmění manželů proto vůbec nedošlo.
15. Podle citovaných závěrů Ústavního soudu, uvedených v Nálezu se v projednávané věci předmanželská smlouva (smlouva o manželském majetkovém režimu), svým obsahem nemohla dotknout práva třetí osoby tj. oprávněné a nemá vůči ní právní účinky (§ 719 odst.2 o.z.). Odvolací soud se závěrem soudu I. stupně, že bývalá manželka povinného prokázala, že na obou jejích účtech jsou pouze její výlučné prostředky souhlasí, protože byl prokázán výslechem svědků, které odvolací soud nemá důvod zpochybňovat a potvrzen byl i vyjádřením povinného. Proto je závěr soudu I. stupně o částečném zastavení exekuce, nepostihující oba

její předmětné účty (spořicí a hypoteční), správný, protože odvolací soud neshledal námitku oprávněné opodstatněnou. Důvody pro částečné zastavení exekuce jsou dle § 262b odst.2 o.s.ř. dány a odvolací soud proto napadený výrok I. usnesení podle § 219 o.s.ř. jako věcně správný potvrdil. Ve výroku II. bylo usnesení soudu I. stupně podle § 220 odst.1, písm.a) o.s.ř. změněno pouze v osobě povinné k náhradě nákladů státu. Podle výsledku řízení má stát právo na náhradu nákladů řízení dle § 148 odst.1 o.s.ř. Oprávněná nebyla v řízení o částečné zastavení exekuce procesně úspěšná (s částečným zastavením exekuce nesouhlasila) a předpoklady pro osvobození od soudních poplatků netvrdila ani neprokazovala. Proto je povinna uhradit státu náklady, které v řízení o částečném zastavení exekuce vznikly (svědečné).

16. Podle § 89 věta první ex.ř. dojde-li k zastavení exekuce, hradí náklady exekuce a náklady účastníků ten, který zastavení zavinil. V projednávané věci nelze dovodit, že by částečné zastavení exekuce zavinil povinný. Procesní zavinění nelze shledat ani na straně oprávněné, která se svého nároku proti povinnému domáhala na základě pravomocného a vykonatelného exekučního titulu a na její straně nebyl shledán nedostatek náležité opatrnosti a uvážlivosti v exekučním řízení, když lze souhlasit s jejím vyjádřením, že nemohla předvídat rozhodnutí soudu I. stupně ani následný přelomový judikát Ústavního soudu. Odvolací soud proto výrok III. usnesení o nákladech řízení dle § 220 odst.1, písm.a) o.s.ř. změnil a rozhodl podle § 271 o.s.ř., že oprávněná, povinný a bývalá manželka povinného nemají vůči sobě navzájem právo na náhradu nákladů řízení o částečném zastavení exekuce před soudem I. stupně.
17. Výrok o náhradě nákladů odvolacího řízení mezi oprávněnou a bývalou manželkou povinného je odůvodněn § 142 odst.1, ve spojení s § 224 odst.1 o.s.ř. Procesně úspěšně bývalé manželce v této fázi řízení vznikly náklady právního zastoupení za polovinu úkonu právní pomoci (vyjádření vedlejší účastnice k odvolání oprávněné), dle § 11 odst.2, písm.e), ve spojení s § 7, bod 6 vyhl.č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif, dále jen AT), á 4.910 Kč, 1 krát paušál á 300 Kč, dle § 13 odst.3 AT, celkem 5.210 Kč. Vzhledem k tomu, že je právní zástupce bývalé manželky plátcem daně z přidané hodnoty, náleží mu dle § 137 odst.1,3 o.s.ř. DPH 21 %, tj. 1.094,10 Kč, dohromady 6.304,10 Kč.
18. Výrok o náhradě nákladů odvolacího řízení mezi povinným a bývalou manželkou povinného je odůvodněn § 271 o.s.ř., když nelze hodnotit jejich (ne)úspěch v této fázi řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **je** dovolání přípustné za podmínek § 237 a násl. o.s.ř. podáním do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím soudu I. stupně.

Praha 28. ledna 2020

JUDr. Helena Karetová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.